

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Új kokszbánya Budapesten*

Forrás:

Szózat

Bp.
(Hely)

1921. ^{III} / 25
(Idő)

(Köt. v. füz.) (O

Tárgy

662.6

Hely

Idő

"1921"

Személy

Új kokszbánya Budapesten

Kincsek a lágymányosi tó partján — Katonáké a kitermelt kokszt

— A Szózat tudósítójától. —

Meleg, tavaszi verőfény. A lágymányosi tó vize ezüst-tüskörként ragyog. Közepén sivatagsárgán szomorkodik a nádas sziget, ahol valamikor régen, a boldog béke idején sovány árnyéku fűzfák alatt vidám csónakázók hancuroztak. Most csak egy korhadt tönk magaslik ki rajta, mint siri fejfája a jó időknek.

A kis csónakházban már tatarozzák, szurkolják a karsu szandólinokat, az öblös csónakokat, amelyeken nemsokára szerelmes párok igyekeznek idevarázsolni a velencei kanálék poétikus hangulatát. Főntebb, a tó északi partján, a Müegyetem szomszédságában, pedig ott vigyorog ránk a rideg való, a szűkség, a szegény, koldus Magyarország. Férfiak, asszonyok, lányok, fiugyerekek szorgalmasan csákányoznak, ásának, lapátolnak, rostálnak a hatalmas szeméttérületen, melyet évtizedek óta hordoztak oda a régi jómódu Budapest lakásából azzal a céllal, hogy kiszorítsák, eltessék a lágymányosi tavat és helyére hatalmas kőkolosszusokat építsenek.

Kisebb-nagyobb mélységű árkok, gödrök, vagy — hogy stílszerűen fejezzük ki magunkat — „tárnák” eretik keresztül-kasul a szeméttélepet. Szétszórtan hevernek a kibányászott kisebb-nagyobb kokszt-halmazok, amelyek elszállításra várnak. Egy körülbelül négy méter mélységű tárná-

ban egész geológiai rétegeket alkotnak a különböző időkben odahordott szeméttlerakódások.

— Szeretünk minél mélyebbre hatolni — magyarázza az egyik munkás, mert odalenn sokkal kiadósabb a munka. Akkor még nem takarékoskodtak a szénnel a pestiek, mert volt elég. Tessék nézni, gvermekfe nagvságu darabokat is találunk százsámra. A felső rétegek már jóval szegényebbek. Ahogy szegényebb, takarékosabb lett a nép...

Fiatalemler érkezik. Rendeleteket oszt jobbra-balra. Ugy látszik, ő vezeti a munkálatokat, tehát szóbaeiegyedik velünk.

— Körülbelül egy hónapja bányászunk már itt — kezd a mondókáját — és mondhatom, elég szép eredménnyel. Sokkal jobb minőségű kokszt termelünk ki, mint amilyet a Cséry-féle telepről hoznak forgalomba. Az a mienkkel össze se hasonlítható. Már csak azért sem, mert mi gondosan kidolgoztatjuk, kitisztítjuk az anyagot. A mienkben nincs se csont, se rongy, se gabadarab, hanem csak tiszta kokszt, amely gyönyörűen ég. Mi nem akarunk a megszorult közönség becsapása árán rengeteg hasznot vágni zsebre, mert a mi vállalkozásunk tisztán keresztán vállalkozás.

— Ki áll az éln?

— Joannovics őrnagy. Ő kapott még januárban engedélyt a fővárostól arra, hogy ezen a területen kokszt bányáshasson a katonai intézmények számára, amelyek éppugy szenvednek a fűtőanyag hiánya miatt, mint a többiek. A mi

kokszttermelésünk legnagyobb része tehát a katonaságé, csak a fölösleget bocsátjuk áruba. Sajnos keveset adhatunk el, pedig valósággal bucsujárás van hozzánk, mert ismerik lelkiismeretes munkánkat.

— Mennyi a napi termelés?

— Különböző, mert nem tudjuk, mi van a föld alatt. Aztán a vállalkozó munkáscsoportoktól is függ. Van olyan 5—6 tagu csoport, amelyek 6—7 mázsát is kitermel naponta, sőt a 8 mázsa se ritka.

— Mennyit kapnak a munkások?

— Mázsánként 80—100 koronát, aszerint, hogy kisebb vagy nagyobb darabok vannak a mázsában. A Cséry-telepen 50—40 koronánál többet nem fizetnek a spekulánsok. Ilyen dotáció mellett természetesen nem lehet kívánni lelkiismeretes munkát. Mi fizetünk jól, de aztán tiszta munkát követelünk.

— Nemrég még konkurensünk is akadt. Egy János nevű munkás vezetése alatt álbó alakulat a telep másik részén szintén bányászni kezdett és mindenképpen terrorizálni akarta a mi munkásainkat. De hamarosan megszabadultunk tőle, mert kiderült, hogy engedélye egyáltalában nem volt, csak a saját szakállára dolgozott.

Hat óra. Vége a munkának. A csákányokat, ásókat, lapátokat, rostákat szerbe-számba vesszük és gondosan elzárjuk. Egy fiatal munkás elégedetten szól oda a társának:

— Ma meglehetünk elégedve az eredménnyel.

— Hát igen. Hat mázsa, az elég szép...